

[Aksel Larsen.]

ligt for arbejdsatmosfæren, og jeg tror ikke, det gør vejen til arbejdsresultater mere farbar. Må jeg sige det sådan — og man må ikke opfatte mig som misantrop, men jeg har jo visse erfaringer — at det er, som om det, man kan kalde forligets kunst, som folketinget og dets partier beherskede før krigen, er gået i glemmebogen. Man kender den ikke mere, og måske har man heller ikke den fornødne vilje til ad de rette veje at søge frem til noget, der i hvert fald kunne blive løsningen på problemerne. Den kan være god eller dårlig, men i mange tilfælde må man hellere have en løsning, der måske ikke er helt god eller helt ideel, end ingen løsning og hellere en hurtig afgørelse end en trækken tingene i langdrag, hvor det så går, som det gik i det gamle ordsprog: mens græsset gror, dør horsemor.

Det ærede medlem hr. Poul Hartling har her sagt med en vis patos — og det skal han have ret til — at klassekampens tid er forbi i Danmark. Det ærede medlem tager naturligvis fejl. Der foregår jo talrige begivenheder i Danmark, som beviser det modsatte. Måske har det ærede medlem bemærket, at der er bryggeristrejke; måske har det ærede medlem bemærket, at vi var lige ved at få telefonkonflikt. Måske kender det ærede medlem også det pres, der har været for at få regeringen til at gå 100 mill. kr. længere fremad, end den oprindeligt ville med hensyn til den kontante landbrugsstøtte til bønderne. Det ærede medlem har måske også bemærket, at landboforeningerne, også via det ærede medlems parti, forsøgte at presse mere på for i hvert fald at få 150 mill. eller 200 mill. kr. mere. Det turde være ud fra klasseinteresser, at man kommer med sådanne krav og udøver et sådant pres. Det er i alt fald noget af det, der antyder, at klasser, klasseinteresser og klassekamp findes.

Partierne tager hensyn til klasseinteresser. Det mærker vi, når vi drøfter udenrigspolitik. Det mærker vi, når vi drøfter skattepolitik. Det mærker vi, når vi drøfter, hvad der skal gøres mod inflationen. De partier, der har fremsat forslag om nedsettelse af et sagkyndigt udvalg til undersøgelse af de særlige danske årsager til inflation, kiggede jo enøjet på lønmodtagernes

mulige lønforhøjelser og var slet ikke i deres forslag opmærksom på, at det kunne være, der var andre og langt mere tungtvejende grunde.

Partierne tager altså hensyn til klasseinteresser, men de sætter også — det vil jeg have lov til at sige — desværre i høj grad partiinteresser over meget andet, som burde være mere væsentligt. Derudover skæver de ublufærdigt til vælgernes interesser og til vælgernes formodede ønsker og meninger.

Der er talt meget om, hvorfor forsøgene på at lave et firkantet skatteforlig om den store buket brast i slutningen af marts. Det ærede medlem hr. Poul Hartling har været inde på det her. De brast bl. a., fordi den højtærede statsminister kun ville have et forlig med de prøvede, gamle partier. Han ville kun have firkantede forhandlinger og firkantet forlig. Han ville ikke have folketingsforhandlinger og ville ikke have sagen afgjort i folketingets instanser. Det ærede medlem hr. Poul Hartling mente, at det nu nok var, fordi statsministeren slet ikke ville have noget forlig, heller ikke med venstre, heller ikke med det ærede medlem hr. Erik Eriksen. Jeg tror, det ærede medlem hr. Poul Hartling tager fejl, og jeg tror også, han tager fejl, når han mener, at det var, fordi den højtærede statsminister hele tiden sigtede mod at få et par mand til at hoppe af fra venstre. Så kunne han jo klare sig ved hjælp af dem.

Tillad mig at sige: enhver burde have bemærket, at der er opbrud i politik, at der er opbrud blandt vælgerne. Partirammerne er delvis i opløsning, eller, hvis man skal udtrykke det mildt, de er under en vis optøning. Det er simpelt hen, fordi partirammerne er for snævre. Partierne lever til dels på gamle traditioner, og fornyelse er tiltrængt.

At venstre i en sådan periode skal have sine specielle vanskeligheder, er jo klart. Det hænger sammen med ændringen af landets erhvervs- og befolkningsstruktur. I øvrigt skal jeg — selv om jeg ikke bør blande mig for meget i det — sige, at det forekommer mig, at venstre som helhed og venstres ledelse og venstres presse har været ganske usædvanlig nervøs og til tider næsten hysterisk i anledning af, at venstre har fået et par afhoppere. Jeg kan vel —